

KULTURPLAN

2022-2025

Larsmo kommun

ALLMÄNT

Var och en har rätt att fritt delta i samhällets kulturella liv, att njuta av konst samt att få ta del av vetenskapens framsteg och dess förmåner (Artikel 27, FN:s deklaration om mänskliga rättigheter)

Kommunens invånarantal växer stadigt och det kräver att servicen och de tjänster som produceras för invånarna i kommunen upprätthålls och utvecklas. I kommunens strategi nämns målsättningarna "Ett gott liv för alla" och "Identitet och samhörighet". För att uppfylla dessa målsättningar fyller konst- och kulturverksamhet en viktig funktion. För ett gott liv behövs innehåll och för att skapa en identitet och gemenskap har evenemangen i kommunen en viktig roll.

Konst och kultur skapar välbefinnande och ett bra utbud av kulturtjänster ökar kommunens dragningskraft. Forskning har visat att kulturupplevelser kan förebygga ohälsa genom att ge människor en känsla av samhörighet och en bättre beredskap att möta sjukdomar, psykiska trauman och olika sociala problem.

Konst och kultur har en positiv inverkan på människans livskvalitet. Genom kultur och konst har alla människor, oavsett social bakgrund, ekonomisk ställning eller fysiska förhållanden, möjlighet att uttrycka sig och delta i olika kulturupplevelser.

Kanske en av de mest synliga förändringarna på det traditionella institutionella konstområdet på 2010-talet är den ökade användningen av konst och kultur inom hälsa och välbefinnande: genom att stärka hälsa och välbefinnande främjas människornas möjligheter att delta och agera likvärdigt i samhället. Det finns redan gott om forskning kring konstens effekter inom social- och hälsovårdsområdet.

Kommunens kulturverksamhet grundar sig på lagen om kommunernas kulturverksamhet (166/2019), som i sin tur är förknippad med lagen om allmänna bibliotek (1492/2016), lagen om grundläggande konstundervisning (633/1998), museilagen (729/1992), teater- och orkesterlagen (730/1992) samt lagen om fritt bildningsarbete (632/1998). Enligt dessa har kulturverksamheten som uppgift att bland annat skapa förutsättningar för kommuninvånare att utvecklas som individer, fördjupa sitt kunnande, främja sitt välmående, uppleva samhörighet och påverka så att boendemiljön blir trivsammare.

NULÄGE

Larsmo är en skärgårdskommun med vacker natur och vår fina miljö är något som värdesätts av invånarna. Det är något som vi också behöver lyfta fram i kulturverksamheten.

Då kulturtjänster produceras är det viktigt att olika åldersgrupper beaktas och att den verksamhet som ordnas är mångsidig. Kulturen är till för alla oavsett ålder eller socioekonomisk ställning.

Inom den grundläggande utbildningen förverkligas den kulturläroplan som uppgjorts 2018. Skolan är ett viktig forum för utövande av kultur för i skolan når vi alla barn och ungdomar som bor i kommunen. Genom Finlandsmodellen förverkligas också konst- och kulturverksamhet i skolorna.

Larsmo är en liten landsbygdskommun och det innebär att tillgången till kulturverksamhet är begränsad på vissa plan. Största delen av den grundläggande konstundervisningen finns i Jakobstad, men arbete görs för att mer undervisning ska ske i vår kommun, närmare eleverna. Möjligheten att utöva konst, musik, ordkonst, teater samt dans på nära håll med så låg tröskel för deltagande är viktigt för att ge alla möjlighet att delta.

UTRYMMEN

I en växande kommun är det utrymmesbrist och det begränsar möjligheterna till utövande av kulturverksamhet. Det finns inga utrymmen för friare kulturverksamhet där det skulle gå att lämna kvar instrument eller material.

Vårt relativt nybyggda huvubibliotek är en viktig del i vårt kulturliv och där ordnas konserter, barnteater och olika utställningar.

I skolorna ordnas också en hel del kulturella evenemang

Torget borde kunna bli något av Larsmobornas vardagsrum. Runt omkring torget finns mångsidig service och torget behöver utnyttjas i högre grad som scen för olika evenemang än vad som är fallet i dagens läge. Här finns outnyttjad potential som mer aktivt behöver erbjudas till föreningar, kulturproducenter och andra möjliga evenemangsproducenter.

SAMARBETE & TREDJE SEKTORN

I en liten kommun är samarbete med andra aktörer och tredje sektorn avgörande för att kunna ordna mer verksamhet än bara det som är en miniminivå. Tack vare aktiva personer inom olika organisationer kan vi förhoppningsvis också i framtiden erbjuda trevliga och kvalitativa kulturevenemang.

I dagens läge har vi ett nära samarbete till kulturutbildningarna i regionen och elever uppträder regelbundet på olika evenemang i kommunen. Det här samarbetet vill vi fortsätta utveckla också framöver. Vi behöver kunna erbjuda elever och studerande möjligheter att uppträda också i egen kommun och ge möjlighet åt invånarna i Larsmo att se vilken potential det finns i våra ungdomar.

Via kulturutbildningarna får vi också värdefulla tips om olika tillställningar som kan ordnas och inte minst kontakter till professionella inom kulturbranschen.

I kommunen finns aktiva kulturföreningar och vi ska fortsätta ha ett nära samarbete med föreningarna också i framtiden. Kulturföreningarna kan bidra med mer verksamhet men en del av kulturföreningarna förvaltar också vårt kulturarv. Kommunen ger verksamhetsunderstöd till kulturföreningarna och det understöd de ges får kommunen tillbaka i den verksamhet som de ordnar för kommuninvånarna.

Varje år premierar kommunen unga kulturstipendiater. Förslagen på stipendiater fås från alla skolor i kommunen och en elev från varje skola premieras. En ung person i åldern 16-20 år premieras också på förslag från allmänheten, Wava-institutet, kulturföreningarna eller Arbis. Premieringen är ett sätt att synliggöra de möjligheter som finns till kulturutövning och visa på att kulturella värden uppskattas i vår kommun. Stipendierna ges inte baserat på prestationer utan ges för att uppmuntra barn och unga att utöva kultur.

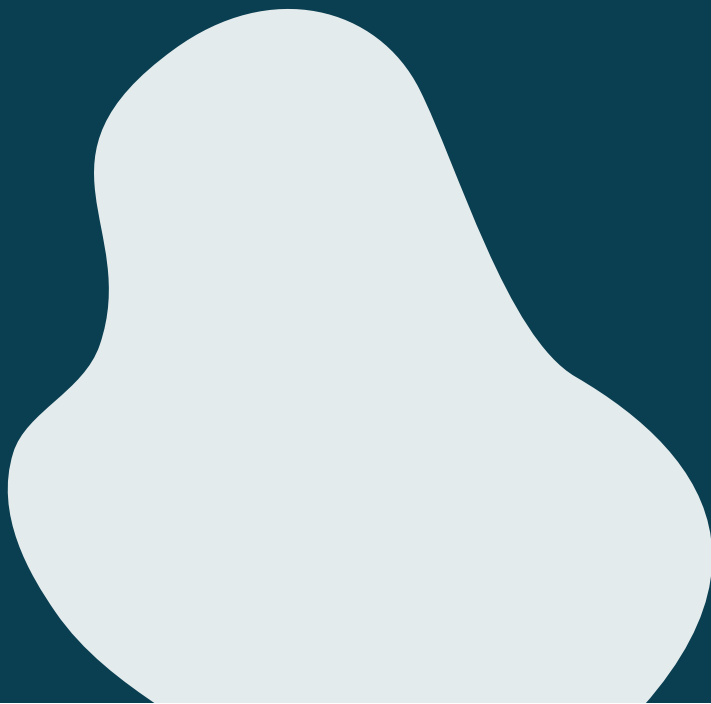
VISIONER & ÅTGÄRDER

- Utveckla torgscenen, bjuda in kulturproducenter som vill ordna evenemang på torget
  - Samarbeta med lokala kulturproducenter, konstnärer och kulturutövare för en lokal förankring av kulturlivet
  - Jobba tillsammans i regionen för den grundläggande konstundervisningen (SKAPA)
  - Det ska finnas mångsidig kulturverksamhet, något för alla, närvarande i vardagen
  - Vi ska göra kommuninvånarna delaktiga och ge dem möjlighet att ge förslag på vilkens slags kulturverksamhet kommunen ska satsa på och erbjuda
  - Fortsatt gott samarbete tredje sektorn
-

VISIONER & ÅTGÄRDER

- Elever ges möjlighet att vara kreativa och erbjuds kulturverksamhet i form av klubbverksamhet inom ramen för Finlandsmodellen
- Vi utreder möjligheter att erbjuda Kaikukortet till invånare i Larsmo
- Konst och kultur för välmående
- Inköp av konstverk i offentliga utrymmen tas i beaktande vid nybyggnationer
- Hembygd och kulturarv lyfts upp i kommunens verksamhet, strategi och marknadsföring
- Deltagande i olika kulturprojekt inom skolan och småbarnspedagogiken
- Kulturvälbefinnande tas upp tydligt med befintliga indikatorer i välfärdsberättelsen/välfärdsplanen

Källor

<https://taikusydan.turkuamk.fi/sv/hemsida/valfard-av-konst-och-kultur/>

<https://www.artsequal.fi/documents/14230/0/Raport+-+Konst%2C+j%C3%A4mlikhet+och+v%C3%A4lbefinnande/2c3b1c1e-906a-4296-8eb1-3906c1311053>

<https://fn.se/wp-content/uploads/2016/07/Allmanforklaringomdemansklig-arattigheterna.pdf>

<https://www.sipoo.fi/wp-content/uploads/2020/10/Sipoon-kulttuurisuunnitelma-SVE.pdf>

<https://vshyvinvointialue.fi/sv/utredning-de-viktiga-malen-for-kulturellt-valbefinnande-ar-delaktighet-och-stod-for-kulturevenemang/>